

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◆ Godišnja preplata 50 din ◆ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◆ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◆ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◆ Oglasi po ceniku ◆ Rukopisi se ne vraćaju ◆

Beograd, 21 juna 1938
God. IX ◆ Broj 24

U okviru X svesokolskog sleta održane su u Pragu IV srednjoškolske igre sa velikim uspehom

Srdačan bratski prijem jugoslovenske srednjoškolske omladine

U Pragu se nižu pretsletske svečanosti jedna za drugom. Jedna od najvećih bile su priredbe IV školskih igara, na kojima su i jugoslovenske srednje i učiteljske škole uzele vidnog učešća; iako ne po broju, ali po svome nastupu, držanju i vežbanju naši učenici i učenice bili su svugde među prvima.

Ovo je bilo prvi put da naše srednje i učiteljske škole nastupaju kompaktno kao jedna celina na jednoj ovakoj velivoj gimnastičkoj svečanosti. Iz četrtneas raznih mesta Jugoslavije bile su zastupljene 33 škole sa 340 učenika i učenica sa svojim nastavnicima, koji su svi uzeli aktivnog učešća u vežbanju.

Celokupna ekspedicija, koja je otputovala iz Jugoslavije 7. juna, bila je organizovana od Ministarstva prosvete, Odeljenja za nastavu, Otseka za telesno vaspitanje, a pod vodstvom braće Ante Tadića, šefa Otseka za telesno vaspitanje, i Miroslava Vojinovića, savetnika.

Naši učenici i učenice stigli su u Prag 8. juna ujutro, gde su bili dočekani od predstavnika raznih ministarstava i društava, koji su ih srdačno pozdravili, posle čega je bila organizovana povorka preko glavnih praških ulica na kojima su naši učenici bili oduševljeno pozdravljeni. Nastamba im je bila odredena u gimnaziji predgrađa Vršovice, gde su bili pogosteni od domaćina, predsednika opštine toga predgrađa.

Sljedeća dva dana bile su utakmice u lakoj atletici i sportskim igrama, na kojima su uzele učešća i naše škole; kao nagrade dobili su utakmičari lepe spomen plakete. 10. juna navečer, na velikoj akademiji u dvorani „Lucerna“, sudjelovale su i naše škole, koje su se istakle u igranju narodnih kola, pеванju i deklamovanju naših pesama.

11. juna posetila je jedna velika delegacija grob počivšeg predsednika T. G. Masarika u Lanima i položila krasan venac sa napisom: „Velikom pedagogu — Srednje i učiteljske škole iz Jugoslavije“. Istog dana i pred spomenik Tiršev u Tirševom domu bio je položen venac sa napisom: „Osnivaču Sokolstva — Srednje i učiteljske škole iz Jugoslavije“.

Posle podne istog dana održana je ogromna povorka od 50.000 učenika i učenica, koja je prodefilovala pred predsednikom Republike dr. Benešom i burno ga pozdravila.

Isto veče bila je priređena u Reprezentativnom domu svečana akademija, na kojoj su i naše škole sudjelovale sa dve vrlo uspele tačke od sestre Agate Žic i brata Milana Vukotića.

U nedelju 12. juna bila je pre podne generalna proba na sletištu, a po podne impozantna javna vežba sa 5.000 vežbača. U pojedinim čehoslovačkim tačkama bilo je nastupilo po 14.000 vežbača. Svi su uopšte izveli precizno svoje vežbe. Isto tako i naši učenici izveli su precizno proste vežbe od brata Milana Jankovića, a učenice svoje proste vežbe od sestre Agate Žic, pobravši ogroman aplauz.

Na lepom uspehu naših učenika i učenica čestitao je, vodiputa lično ministar prosvete g. dr. Franke i ministar narodnog zdravlja i telesnog vaspitanja g. F. Ježek.

tanje Centralnog profesorskog društva. Naročito je jugoslovenskoj ekspediciji bio pri ruci u svakom pogledu gosp. dr. Josef Kratochvíl, profesor.

Jugoslovenska ekspedicija otputovala je iz Praga 14. o. m. ujutro prema Brnu. Na putu, na stanicama u Pardubicama, Češkoj Třebovi i Blanskomu bila je dočekana od škola i raznih udruženja. U Blanskem su škole otišle pregledati znamenitu pećinu Macocha, gde su bile pogostene od raznih društava.

U Brnu, gde je jugoslovensku ekspediciju dočekala masa sveta od pedeset hiljada ljudi, bila je priredena vrlo uspela akademija. Tu se ponovo pokazalo široko čehoslovačko gostoprinstvo. Slično je bilo i u Bratislavu, gde se ekspedicija na putu zaustavila, a isto tako i u Novim Zamcima.

Sa ovog puta po čehoslovačkoj, koji je trajao deset dana, jugoslovenski učenici odneli su nezaboravne utiske učestvovača i Ministarstva.

Javna vežba srednjoškolske omladine na sletištu

PRVI DAN SREDNJOŠKOLSKIH IGARA

Prvi dan IV srednjoškolskih igara bio je otvoren 9. juna o. g. U Pragu su bili stigli srednjoškolci iz svih krajeva Republike da odaju počast glavnome gradu i dokažu celome narodu i državi svoju ljubav i odanost, a stigli su i gosti iz Jugoslavije, u čiju čast je bilo 8. juna u prostorijama društva „Gradanska beseda“ priređeno drugarsko poselo. Tok čitavog večera bio je prožet duhom uzajamnog bratstva. Voda jugoslovenske ekspedicije brat prof. Ante Tadić izneo je u svome govoru, da je odnos Jugoslovena prema Čehoslovačkoj vrlo pozitivan, naročito u današnje doba, da svi Jugosloveni budno prate sadanju situaciju u Čehoslovačkoj i da su interesi Čehoslovačke i jugoslovenski interesi. Na kraju je na zdravio predsedniku Republike dr. E. Benešu i poželeo čehoslovačkoj sreći i napredak. Posle njegovog govora bila je otpevana jugoslovenska i čehoslovačka državna himna.

Popodnevna javna vežba srednjoškolske omladine u nedelju, 12. juna o. g. počela je zajedničkim odavanjem počasti državnoj zastavi, kojoj su odali počast svi učesnici na IV srednjoškolskim igrama.

Tačno u pola 3 posle podne ulaze na sletište srednjoškolci i srednjoškolke koji nose čehoslovačku i jugoslovensku državnu zastavu. Iza njih, kroz glavni ulaz i sa obe strane kroz prostrane ulaze, sukljuju u širokim tokovima tri reke mladih vežbača i vežbačica, a na

Pozdrav srednjoškolske omladine predsedniku dr. E. Benešu i gđi Beneš na praškom Gradu 11. juna o. g.

čelu im jugoslovenski srednjoškolci. Odeljenje sa zastavama dolazi pred glavnu tribinu, gde su spremljeni visoki stupovi, i kad je bila oko njih formirana počasna straža i potpuno završen nastup svih odeljenja na sletištu, ponosno se dižu obe zastave i veselo lepršaju na visokim stupovima, muzika svira čehoslovačku i jugoslovensku himnu, a preko 52.000 mlađih vežbača i vežbačica nepomično stoje u stavu „Mirno!“ dok se prepunjene i krcate tribine prolamaju oduševljenim aplauzom publike.

LEGIONARI SREDNJOŠKOLCIMA

Prilikom javne vežbe srednjoškolaca iz čitave ČSR dne 12. juna na sletištu predao je Čehoslovački legionarski savez na svečan način srednjoškolcima zastavu. Kad je nastupalo 52.000 srednjoškolaca na sletištu da odadu počast državnoj zastavi, nastupili su sa njima i legionari u istorijskim uniformama i sa zastavom svog Saveza. Nakon završenog svečanog podizanja zastava, predao je predsednik Čehoslovačkog legionarskog saveza, narodni poslanik dr. Patejdl, srednjoškolcima divno izrađenu zastavu. U svome govoru dr. Patejdl naglasio je pored ostalog, da legionari poklanjaju omladini zastavu kao znak zahvalnosti za izvršeni posao i u čvrstoj veri, da će omladina čehoslovačkih srednjih škola biti budan i dobar čuvar one slobode koju su čehoslovačkom narodu izvojivali legionari. Zastavu je od dr. Patejdla preuzeo vođa IV srednjoškolskih igara prof. dr. Začek, koji se zahvalio na lepom poklonu i naglasio, da ta zastava obavezuje čehoslovačke profesore da omladinu vode i vaspitavaju u duhu čehoslovačkih legija i da nastoje u omladini probuditi ljubav za one ideale za koje su legionari vojevali. U nagovoru srednjoškolcima istakao je dr. Začek, da ovaj legionarski dar znači stalni i živ memento za sve čehoslovačke srednjoškolce, da je njihov zadatok da se za svoj životni poziv pripremaju tako, da budu vredni te zastave kao i da sačuvaju ono što su očevi ostavili u amanet. U ime srednjoškolaca zahvalio se kratkim govorom na slovačkom jedan od pobednika na takmičenjima, Slovak.

VEŽBE DEČAKA I DEVOJČICA NIŽEG STUPNJA — I-III RAZREDA SREDNJIH ŠKOLA

Jednostavni nastup bio je izveden vrlo uspelo, a i rastup sa odručenjem, izveden na zapoved, nagradila je publika aplauzom. Proste vežbe vežbalo je oko 11.000 dečaka nižeg stupnja. Prva vežba počela je najjednostavnijim i išla sve do najraznovrsnijih pokreta. U drugoj vežbi bile su spojene razne promene formacije sa čućnjevima, ispadima i savijanjem trupa. U trećoj vežbi, koja je sa gimnastičkog gledišta bila vrlo uspela, simbolizovala su razna prestrojavanja vežbača otvaranje i sklapanje cvetova. U četvrtoj vežbi videli su se poskoci, nošenje svog druga u paru i vežbe kojima je cilj da mišice opet privedu u stanje mirovanja. Na kraju čitave vežbe svi vežbači su odjednom uskliknuli „Zdar!“

Vežba je ostavila vrlo lep utisak načito zbog žive igre boja, jer je prilikom pojedinih pokreta i prestrojavanja tolike mase vežbača dolazila do izražaja sad jedna, sad druga glavna boja vežbačkog odela (bele majice, crvene gaćice, bele platnene cipele sa belim kratkim soknama). Prisutna publika, koja je na stadionu bilo oko 120–130.000, često je i burno pozdrav-

Ijala male vežbače. U isto vreme kad su dečaci nižeg stupnja napuštali vežbalište ulazile su devojčice.

Devojčice nižeg stupnja, u belim majicama, modrim gaćicama, belim soknama i cipelama sa velikim žutim obručevima u ruci, izvele su vrlo uspeli nastup i na kraju 71 veliki kvadrat, u svakome po 100 malih vežbačica, dakle svega 7.100 vežbačica. Uvodna vežba bila je bez obručeva, sastavljena iz lakih i gracioznih pokreta, da se telo malo razgiba, a onda su se pojedini kvadrati prestrojili u krugove i počele su prave vežbe s obručevima. Vežbe su završene ritmičkim izvedenjem pesme „Zvončić“. Naročito efektan i brz bio je otstup sa sletišta: za ciglu 3 minuta napustile su devojčice nižeg odjeljenja vežbalište trčecim korakom uz pevanje pesme „Ajdmo, dečko, u zelenu prirodu!“ od Kržičke, burno pozdravljene od gledalaca sa tribina i stajališta.

VEŽBE SKOLSKOG BATALJONA BATA TINIH „ŠKOLA RADA“

Učenici Batinih škola rada nastupili su, podeljeni u 9 četa, u strogome vojničkom poretku, svega njih 990 vežbača pod vodstvom 11 profesora — rezervnih oficira i 27 rezervnih podoficira. Nastupili su u zbijenim redovima, bez razmaka, a za njima su dovežene na sletište i 2 jedrilice za vazdušno jedrenje. Posle podnetog raporta komandantu vežbi pretstavili su se vežbači u horu kao sastavni deo zlinske odbrambene brigade. Onda su odvežbali bez muzičke pratnje, samo uz brojanje i na komandu preko mikrofona, tzv. „jutarnjih“ četvrt časa vojničke gimnastike, tačno i precizno kao najtačniji stroj. Po završetku ovih vežbi razbegli su se pojedini vodovi po sletištu i pokazali razne primere „vaspitanja za odbranu“ (predvojničke nastave): vežbe sa puškama, bacanje ručnih granata, signalizovanje barjačićima, samaričansku službu, podizanje logorskih šatora, vožnju na biciklima itd. Naročito živo interesovanje pokazala je publika za vazdušno jedrenje jedrilica, pri čemu su obe jedrilice pristajale uvek tačno na određenome mestu. Odjednom je sirena oglasila početak „napada iz vazduha“, što ga je izvela eskadrila Batinih putničkih aviona koja je preletela nisko nad vežbalištem. Za tiličas nije se na terenu video niko: žuto zelene uniforme mladih vežbača potpuno su se izgubile na peščanoj površini vežbališta, a dva protuavionska mitraljeza su svojom ubrzanim paljbom još više pojačala iluziju pravog napada iz vazduha. Kad je pištaljka glavnog vode oglasila završetak alarme, sletište je ponova oživelo predašnjim životom. Onda su pojedini vodovi savršenom brižinom i tačnošću pospremili sav materijal i formirali se ponovo u čete da izvedu svečani defile pred glavnom tribinom. I ova tačka bila je burno pozdravljena.

POSEBNI NASTUP UČENICA SREDNJIH ŠKOLA

Učenice višeg i nižeg odjeljenja praških srednjih škola i nekih srednjih škola iz Češke nastupile su u 48-stupu da odvežbaju naročitu tačku. Lepe zelene uniforme mladih vežbača potpuno su se izgubile na peščanoj površini vežbališta, a dva protuavionska mitraljeza su svojom ubrzanim paljbom još više pojačala iluziju pravog napada iz vazduha. Kad je pištaljka glavnog vode oglasila završetak alarme, sletište je ponova oživelo predašnjim životom. Onda su pojedini vodovi savršenom brižinom i tačnošću pospremili sav materijal i formirali se ponovo u čete da izvedu svečani defile pred glavnom tribinom. I ova tačka bila je burno pozdravljena.

ODUŠEVLJENI PRIJEM JUGOSLOVENSKIH SREDNJOŠKOLACA

Naročita pažnja i oduševljene simpatije popratile su nastup učenika i učenica jugoslovenskih srednjih škola. Najpre je nastupilo 107 učenica u vidu malog kvadrata u sredini vežbališta, da u prostim vežbama s. A. Zicove pokažu kojim smerom je vođeno telesno vaspitanje na jugoslovenskim srednjim školama. Kad su učenice završile vežbe i krenule sa sletišta, nastupilo je na vežbalište čvrstim i osečnim korakom 180 jugoslovenskih srednjoškolaca, koje je ceo stadion pozdravio oduševljenim aplauzom i poklicima. Osmerostupi su se u sredini vežbališta rastavili u ko-

Srednjoškolske igre na sletištu 12. jun a. g.: nastup daka nižeg stupnja

lone prostih redova, koje su pred glavnom tribinom obrazovale veliko belo srce, da bi se preciznim rastupanjem razišli pojedini vežbači na značke. Ovaj uspeli nastup, kao i precizno izvedene proste vežbe M. Jankovića, bile su često pozdravljane aplauzom i radosnim poklicima razdragane i oduševljene publike. To oduševljenje došlo je do vrhunca kad su posle svršene vežbe vežbači obrazovali kolone dvojnih redova i uz zvukove jugoslovenske državne himne uvis pruženom desnicom pozdravljali državne zastave, dok im je levička bila položena na grudi, kao u znak prisegе. Prisutna publika ustaša je pri prvim akordima himne i saslušala je celu u groboj tišini, a kad su se utišali poslednji akordi jugoslovenske himne, čitav stadion pretvorio se u ustalasano more belih maramica, aplauza i klanjanja kojim je publika pozdravljala jugoslovenske srednjoškole koji su odjednom postali junaci dana.

VEŽBE 12.840 DEVOJČICA VIŠEG STUPNJA (IV—VIII RAZRED SREDNJIH ŠKOLA)

12.840 devojčica višeg stupnja ispunilo je vežbalište posle uspeleg nastupa jugoslovenskih gostiju i izvelo vrlo lepe proste vežbe uz pratnju melodičke muzike Sehakove. Cela vežba pružala je upravo jedinstven pogled, a tome je mnogo doprinelo i efektno vežbačko odelo devojaka višeg stupnja (žute majice, modre sukvice, bele sokne i čarape), koje je omogućilo da dodu do izražaja razne varijacije boja. Posle uspele vežbe, koja je bila često i živo aklamirana, skupile su se vežbačice najpre u 15-erostupe, a onda u 30-erostupe i napuštale vežbalište kroz dva prostrana izlaza, praćene burnim aplauzom čitavog stadiona, dok su istovremeno kroz glavni ulaz („Kapija boraca“) nastupali u 36-stupima.

UČENICI VIŠIH RAZREDA SREDNJIH ŠKOLA

Njih 11.088 na broju, samo u crvenim gaćicama, belim soknama i cipelama, inače do pojasa goli. Njihov nastup i vežbe bile su najbolja tačka programa i sasvim zaslужeno oni su odneli buran aplauz publike i pohvalu vode nastupa koji im je na kraju preko mikrofona čestitao i rekao „Mladici, biće iz vas dobri vojnici!“

Na kraju vežbe pozdravili su dečaci višeg odjeljenja pozdravom u horu državnu zastavu, češkoslovačku i jugoslovensku, a onda su uz zvukove strodrevnog husitskog korala „Kdož jste božji bojovníci“ obe žastave spuštene i odnete sa sletišta i time je bio završen program javne vežbe.

Završnoj javnoj vežbi prilikom IV srednjoškolskih igara u nedelju 12. jun a. g. posle podne na Masarikovom državnom stadionu na Strahovu prisustvovali su, među ostalima: pretsednici Skupštine i Senata Jan Malipeir i dr. František Soukup, ministar prosветe dr. Emil Franke (koji je bio i pretsednik počasnog odbora IV srednjoškolskih igara), ministar spoljnih poslova dr. Kamil Krofta, ministar narodne odbrane František Mahnik, ministar načelnog

žavnog poglavice. Pri odlasku sa sletišta zamolio je pretsednik tehničke komisije IV srednjoškolskih igara prof. Dr. Jaroslav Sterc Pretsednika Republike da izvoli primiti svečanu značku tih igara, što je Pretsednik uradio, interesujući se za priprave za popodnevnu javnu vežbu. Pretsednik je zatim napustio sletište sa svojom pratnjom uz burno klanjanje publike i srednješkolaca.

SLETSKA IZLOZBA OTVORENA

U nedelju 12. jun a. g. pre podne bila je otvorena sletska izložba u velikoj industrijskoj palati na Velesajmu u Kraljevskoj Obori (park „Stromovka“).

Izložbu je otvorio pretsednik izložbenog odbora kratkim govorom, u kome je pozdravio goste i onda ih proveo kroz izložbu. Otvorenju su prisustvovali sem članova Izložbenog odbora zamenik starešine ČOS brat Truhlarž, I zamenik starešine Saveza SKJ brat Gangl i dr.

Svečana dvorana je vrlo jednostavno uređena i dekorisana, ali baš zato ostavlja veličanstven utisak. Na zidu u pročelju je duga modra zavesa na kojoj se beli veliki beo grb Češkoslovačke Republike. Pod njim stoji na vitkom postolju bista Prezidenta Oslobođenja T. G. Masarika, delo vajara Malovskog. Nešto sa strane i pred njom na nižem postolju je bista sadanjeg prezidenta dr. E. Beneša, delo vajara Karla Dvoržaka. U prednjoj polovini hala nalaze se na postoljima biste osnivača Sokolstva dra. M. Tirša i J. Fignera, obe u nadnaravnoj veličini (prva rad vajara Maržatke, a druga vajara Brithe).

Iz sredine glavne svečane dvorane pruža se na obe strane pogled u krilne dvorane. Na sredini pročelne strane desnog krila palate vidi se plemenita i poletna alegorija ČOS od vajara Bruse. Na levom krilu nalazi se original nadgrobnog spomenika češkoslovačkim vojnicima, palim u svetskom ratu, koji je podignut na pariškom groblju Pere la Chaise. U desnom krilu smeštene su izložbe pojedinih ministarstava, od kojih naročitu pažnju zaslužuju izložba Ministarstva narodnog zdravlja i fizičkog vaspitanja te izložba Ministarstva pošta, dalje izložba same sokolske centralne, ČOS, i njenih pojedinih odbora. Levo krilo pruža pogled o svim održanim sletovima, a u njemu su i izložbe pojedinih sokolskih saveza iz ostalih slovenskih država. Čelo tog dela sačinjava izložba uspomena na borbu češkoslovačkog naroda za oslobođenje u granicama i van granica bivše Austrije. Ona deli predratne sletove od poratnih, tj. od onih koji su bili priredvani po završetku svetskog rata. Izložba je na svečan način predata Sokolstvu u nedelju 19. jun a. u 11 časova pre podne.

POVLASTICE NA ŽELEZNICAMA U INOSTRANSTVU ZA SLET

Direkcija italijanskih državnih železnica i direkcija mađarskih državnih železnica odobrile su povlastice za vožnju učesnicima X svesokolskog sleta u Pragu. Na italijanskim železnicama odobreno je 30% popusta na prugama preko Brenera, San Kandido, Tarvizio i Pjedikolo. U Italiji se može vratiti i drugom prugom, preko neke druge pogranične stanice nego što se putovalo iz Italije. Povlaštene karte sa popustom izdavaće se od 20. maja do 6. jula, a važiće za povratak od 28. maja do 20. jula 1938. Putnici koji žele da se koriste ovom povlasticom treba da predlože u duplikatu legitimaciju koju im izdati Organizacioni odbor sleta.

Mađarske državne železnice daju 33% popusta; ako putuje zajedno najmanje 8 osoba, onda 20%, ako 25 osoba 33%, ako 100 osoba 40%. Kod grupa od najmanje 30 putnika ima jedan voda pravo na besplatan put, a kod grupa koje broje preko 50 putnika imaju to pravo dvojica. Povlastica važi za posetioce sleta od 22. maja do 12. jula 1938.

SLET I RADOVNIK U INOSTRANSTVU

Koliko interesovanje vlada skoro učitavome svetu za X svesokolski slet u Pragu najbolje se vidi iz činjenice, da su praškom Radio žurnalu uputile mlobe radio-stanice engleske, američke, lošiske, danske, francuske i jugosloven-

X SVESOKOLSKI SLET U PRAGU CE SE SIGURNO ODRZATI

Povodom opetovanih tendencioznih vesti koje se šire u inostranstvu o sletu, Sletski slovenski odbor dao je ovu izjavu:

U inostranstvu stalno se šire sve nove i nove vesti koje na dosta ubedljiv način tvrde, da se naš slet neće održati. Sokolstvo je to, navodno, samo uvidelo da u tako ozbiljno vreme, kao što je današnje, nije moguće slet provesti. **Sve su to laži i izmišljotine koje nemaju nikakvog stvarnog osnova.** Baš naprotiv: Sokolstvo nije ni za časak posumnjalo o tome da li slet treba održati, kako bi se u današnje teško i odgovorno doba manifestovala svestrana narodna spremnost i disciplinovanost.

Zato se ne osvrćite na lažne vesti, koje bi htelo samo da unesu smutnju i nemir i da pokare posetu iz inostranstva! Uvek se raspravljate kod svojih centralnih organizacija ili češkoslovačkih poslanstava i konzulata u inostranstvu. **Slet će se sasvim sigurno održati!** Pozivamo vas još jednom na slet najsrdačnije i iskreno se radujemo vašem dolasku! Do videnja u Pragu na sletištu!

Sletski slovenski odbor

PRETSEDNIK REPUBLIKE NA SLETISTU

U nedelju 12. jun a. g. pre podne u 9.20 časova došao je na sletište pretsednik Republike dr. E. Beneš. Jašeći na konju prošao je svečanom alejom iza glavne tribine, ušao u sletište i objasio ga celog. Prisutna publika i vežbači koji su se nalazili na sletištu u taj čas na glavnoj probi za popodnevni nastup burno su akimirali dr-

ske i mole da im se omogući prenos sa sleta i naročite relacije. Za prenos sa sleta zainteresovale su se i razne radio-kompanije iz Belgije, Finske, Poljske i Švedske, a očekuje se da će se i druge države još javiti radi prenosa i naročitih relacija.

PROPAGANDNI MATERIJAL ZA X SVESOKOLSKI SLET

Ovaj materijal izdat je u svima svetskim jezicima, a ima ga na raspoloženju Sletska obaveštajna služba u izložbenom paviljonu Udrženja likovnih umetnika „Misbek“ (Ulica „Na Pšikopje“) i sve putničke kancelarije. Svi interesenti mogu ga tamo dobiti potpuno besplatno.

AMERICKI ČEHOSLOVACI U PRAGU

Dne 8 juna o. g. stigao je u 18 časova na Vilsonovu stanicu u Pragu voz sa sletskim gostima iz USA uz zvukove muzike i oduševljeno klanjanje skupljene građanstva. Pošto su starešina COS br. dr. Bukovski, predsednik Senata dr. Soukup i primator glavnog grada Praga dr. Zenkl pozdravili vođe američke delegacije, starešinu Američke čsl. sokolske župe Karla Prhala i načelnicu Katju Dankovu, počeli su se američki gosti da redaju pred stanicom na Hjuverovom bulvaru u povorku, da u triumfu prođu kroz okićene praške ulice do sedišta COS, Tirševog doma na Maloj Strani. Na desetke hiljada ljudi koji su činili špalir po svim ulicama kuda je povorka imala proći oduševljenim i burnim klanjanjem pozdravljalo je prekoceanske goste sve do Tirševog doma, gde je bio priređen oficijelni sokolski doček.

„GRADITI I BRANITI“

Kada je na svesokolskom sletu 1912 god., dakle skoro neposredno pred početak svetskog rata, bila u svečanim sletskim danima izvedena sletska scena „Maraton“, svi prisutni su osetili koliko je njena radnja i osnovna ideja aktuelna i kako pokazuje smjer kojim će ići češki narod u svetskoj kataklizmi. Tako su i sada svi izgledi, da će svečana sce-

na za X svesokolski slet, koju je pod naslovom „Graditi i braniti“ napisao brat dr. J. Malik, opet odgovarati današnjim prilikama. Scena polazi od vremena kad su Čehoslovaci uskrstnuli svoju državnu samostalnost, pokazuje unutrašnje i spoljne opasnosti i utvrđuje veru da će svaki građanin ČSR u pravom trenutku umeti da za svoju državu podnese i prinese svaku žrtvu. Kad se već tvrdi, da je ČSR srce Evrope, u svečanoj sceni Čehoslovaci će pokazati da žele da to srce Evrope bude živo i zdravo. U sceni sudjeluje preko 3.000 osoba, a sem glasa Tirševog (glumac Karen) neće u čitavoj sceni biti nikakvog govornog teksta, jedino će na kraju iz 3.000 grla zagrmiti prisa „Dogradićemp i odbraniti!“ To će biti obećanje dato u ime svih Čehoslovnaka da će se uistinu prema njemu i poneti.

164 AMERICKA SLOVAKA U PRAGU

U subotu 11. juna stigla je na Vilsonovu stanicu u Prag ekspedicija američkih slovačkih Sokola. Na stanicu su izašli brojni predstavnici Češkoslovačkog narodnog veća, Ministarstva spoljnih poslova i Sokolstva. Ekspediciju je pozdravio u dvorištu Tirševog doma starešina COS brat dr. S. Bukovski, kome se zahvalio voda ekspedicije brat Zeman.

UVĀZENI STRANI GOSTI U PRAGU

Prošlih dana stigao je u Prag i predsednik tehničke komisije Federacije francuskih gimnastičara Demarbr, stari i verni prijatelj češkoslovačkog naroda i Sokolstva.

Isto tako stigao je u Prag i tehnički vođa Federacije japanskih gimnastičara Schigeo Homa, pa se tom prilikom u Tirševom domu vrlo pohvalno izrazio o preletskom propagandnom filmu koji se prikazivao i u Tokiju. Ugledni japanski gost ostaće u Pragu do 20. jula i uzeti učešća kao gledalac i stručni posmatrač na svim sletskim priredbama.

Pred sletom

Ubeden sam da vam je svojevremeno, kada ste prvi put čuli o sletu, izgledalo isto tako kao i nama, ukoliko smo mogli nazreti ili na kraju uživeti se u sletske pripreme, da je sve to pre-vremeno, preuranjeno, ali danas kada se osvrnemo na izvršen rad, mogu reći, da smo otočeli u pravi čas, da su bile iskorisćene sve propagandne mogućnosti i da je probudjen interes za slet na strani pa čak i tamo gde — možemo iskreno reći — nismo toliko ni očekivali...

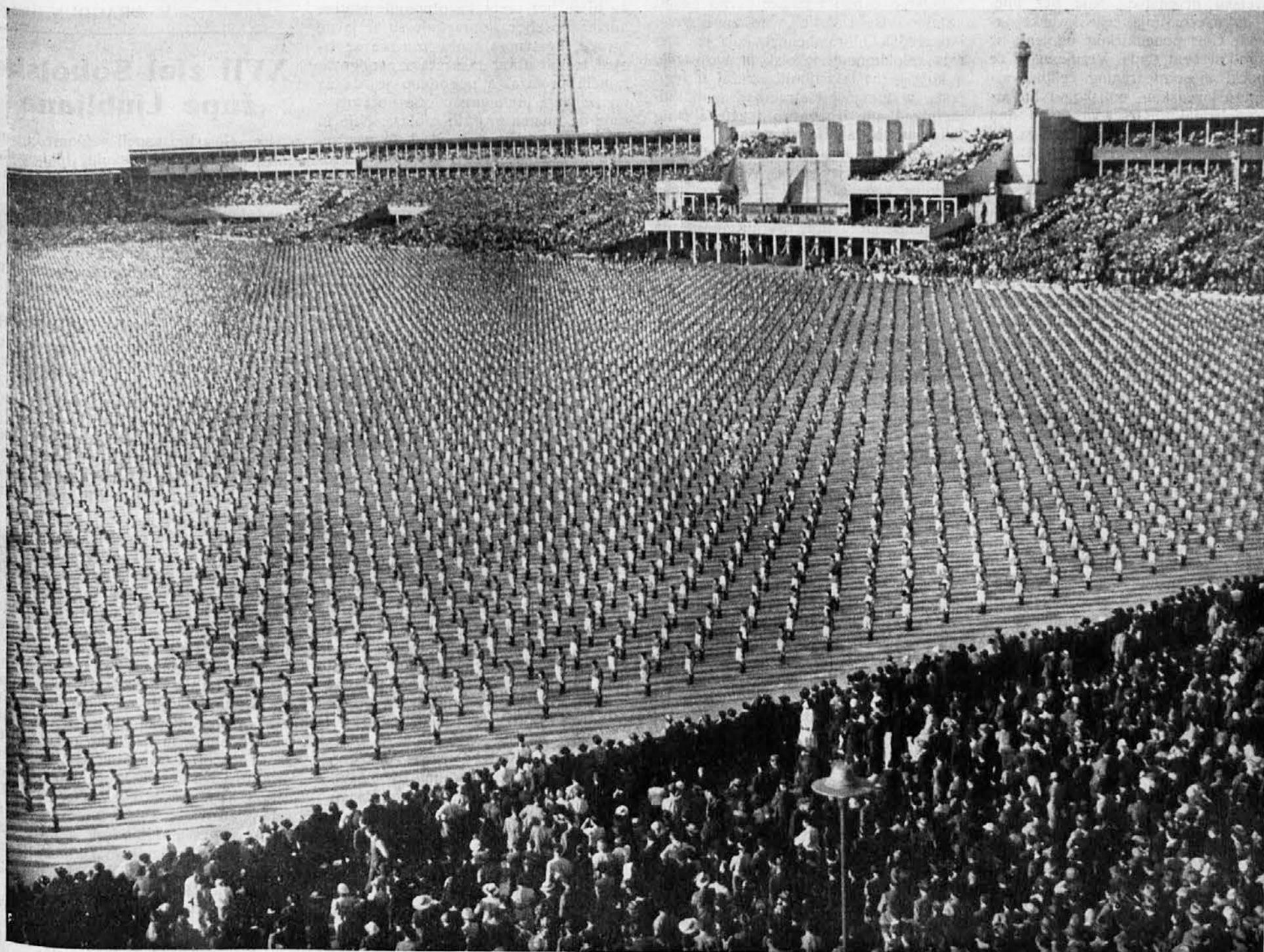
Misljam da nije potrebno da se Sokolima tumači i razjašnjava značaj sokolskih sletova. Oni su odjek starogrčkih olimpija, čiji je zadatak bio vaspitati novog, boljeg čoveka, telesno i duševno savršenijeg, a koji se dobivši najveću pobedu na igrama — skromni lovov venac — nije pogordio, već živi za opšte dobro. To nisu bile one čuvene starorimске igre, koje su delovale na osećaje gledaoca često puta životnom opasnošću takmičara i boraca, već dani puni sjaja, kada je suncecm okupana Hella, vencima kitila pobednika, ne oma-lovažavajući pobedenog — „Slava pobedniku, a čast pobedenom“ bilo je geslo borbe na koju nije imalo uticaj gledalište, već svest i svesna priprema takmičara. U tim idealima živeo je Tirš, koji je oživljavao olimpijske pokrete budućnosti — sletske igre Slovenstva — koje bi bratske utakmice sjedinjavale rastrzane slovenske narode, čija je mukana duša tako lako podlegala varljivim geslima sadašnjice.

Danas stojimo na početku X sleta... Prag koji je toliko puta ispunio vaše snove i težnje, taj krasni i bajni kameni grad, iznad čežnjive Vltave, u kojoj se kao ponosna devica ogleda velebnii grad Hradčani sa svojih hiljadu tornjeva i zelenilom svojih zidina i krunama drveća koje ih nadvisuju, sedište je te večne žive i neizbrisive sletske bajke. Kada je Izvršni odbor X svesokolskog sleta oglasio slet bio je to kao i uvek Prag, koji se primio njegove zaštite sa odlukom da se pozovu predstavnici inostranstva, sprijateljenih građova, a izlaženjem u susret ministarstva

inostranih poslova Izvršnom odboru obećalo se da će se ugostiti predstavnici država i druge značajne korporacije iz inostranstva. Tada je bio u glavnim crtama primljen sletski program. Ziri, koji je ocenjivao projekte za priredbu X svesokolskog sleta u Pragu od 6 prispelih projekata, odlučio se, ne priznavajući ni jedan za originalni i izvodljivi u onakvoj formi, kako su bili predlagani za relativno najbolji projekat, stvoreni na bazi dosadašnjih iskustava iz prošlih sletova pod gesmom „Za slobodu 31538“ od J. Pelikana iz Praga, nagradivši ga po uslovima natečaja zlatnom, srebrnom i bronzanom Tirševom medaljom. Težište njegove ideje je da počake svetu cilj naše demokratije, koji je iznikao iz vremena naših borbi za slobodu, kulminirajući u političkoj i ekonomskoj slobodi češkoslovačkog naroda i svih pripadnika. Sokolski sletovi su bili smotra rada svega slovenskog Sokolstva, smotra njegove odbrambene dorastlosti, odgovori na razne vangrančne i domaće političke i idejne pritiske, koji su težili da razbiju slovensko jedinstvo.

X svesokolski slet nadmašiće sve do-sadanje sletove, kako po obimnosti priredbi, tako i po broju vežbača i funkcionera. Njegova dopuna i ovoga puta biće sletska izložba, pod gesmom „Sokolstvo u borbi i radu za slobodu naroda.“ Već samo geslo nam govori o njenom izgledu. Pokazaće vam se ne samo ideja i istorijat Sokolstva, već i njegov uticaj na javni život od svojih početaka do današnjice na revolucionu duševnu snagu, koja je pobedila brutalnu moć onih, koji je nisu hteli ili nisu mogli da shvate. Tim smerovima ide i ideja sletske sene „Izgraditi i braniti“, koja simbolično predstavlja tok razvoja Češkoslovačke Republike za prvi 20 godina sa dva zadatka: u dramskoj sažetosti pretstaviti učešće Sokolstva u izgradivanju države; i u stalnoj saglasnosti sa onim što je Tirš u svojoj ideji zamislio pre 60 godina.

Vratimo se programu, koji je danas već čvrsto utvrđen. Štafetno trčanje u oktobru prošle godine uzbudilo je ne

Nastup 17.000 sokolske dece na praškom stadionu 19. juna o. g.

samo srce Čehoslovačke, već je naišlo na odziv i u širem inostranstvu i izazvalo oduševljenje i interes svih društava i saveza da saznaju „tajnu Sokolstva“ pred čijom se borbot za slobodu naroda i demokratije najedanput priklonio svet. Štafetno trčanje bilo je prvi ispit Sokolstva u okviru njegovog X sleta. Njegov uspeh izrastao je iz sitnih žrtava hiljada nama nepoznatih pripadnika bratstva uzgajanih u ljubavi za jedinstvena i zajednička pregnuća, nagradeni sami stiskom ruke i osmeškom. Velika poseta prilikom svečanosti koncerta u znaku otvaranja sleta prvih dana decembra zabacila je sve ljudske pretpostavke, da se Sokolstvo, koje ima za geslo u zdravom telu zdrav duh, tuđilo od umetničkog vaspitanja. Divan članak je o tome napisao pok. prof. dr. Karel Vajgner, U našem zadatku, smeru i cilju posle 75 godina; „Tirš je dao zadatak Sokolstvu da pusti duboko koren u narodni život, da našem narodu vaspita novo pokolenje, da stalnim usavršavanjem telesnih i duševnih snaga svakog pojedinca pretvori ceo narodni rod u snažan, zdrav i moralan narod. Oružjem duha vodićemo borbu sa svetom, ako ne pobedimo odjednom, ipak ćemo pobediti.“

Od ostalih sletskih nastupa koji su do danas već bili održani, spomenuću zimske sletske igre na Tatrama, koje su bile provedene pod 4 zastave prisutnih slovenskih naroda, koji su nam pokazali visoku školu takmičara neiskvarenih sumnjivim školovanjem, a čiji rezultati nisu bili daleko ispod nivoa takmičara međunarodnog kova.

Sa telovežbačkog gledišta (može se reći) slet u Pragu je već u punom izražaju. Sva zajednička vežbanja, praćena budno od štampe, fotoreportera i filmskih operatera kao i radija, i pripreme za posebni nastup oživeli su vežbaonice upravo tako, kao što su to učinile i takmičarske pripreme koje se izglađuju u uzajamnim susretima okružja, župa, pokrajina i nazad zemalja, od kojih je snažno odjeknula utakmica Češke protiv Moravske i Slovačke, gde je pobedila Češka sa svega 4-10. Na mesta međunarodni takmičari prolaze rešetom izbirnih utakmica, i stalno nas primoravaju da stavljamo nove prognoze o kombinaciji sastava pojedinih vrsta za svetsko prvenstvo. Nije bez interesa, da uvežbavanje čehoslovačke vrste vodi član pobedičkog odelenja iz 1907 godine brat Cada. Verujem, da će zajednički mesečni trening čehoslovačkog, jugoslovenskog, poljskog i bugarskog odelenja u Tirševom domu dati mnogo pozitivnih i zdravih plodova. Ako učestvuje svih 15 vrsta koje su za sada prijavljene za međunarodna gimnastička takmičenja, možemo reći, da će to biti najveća priredba svoje vrste. Od prvog sleta kada se pored prostih vežbi nastupilo na primitivnim spravama i sa osnovnim elementima iz atletike; od drugog sleta kada se u takmičenju prvi put osetila razlika između antičke i moderne telovežbe, narasla su do danas takmičenja (naročito od kada je sokolstvo stupilo u evropski telovežbački savez) u mnoštvo drugih utakmica (osim sopstvenih) koje nam je nametnula evolucija (smučarske, kličačke, plivačke, veslačke, streljačke, jahačke, utakmice u igrama). O obimnosti mnogobrojnih utakmica najbolju nam sliku daje izmena takmičarskog reda, potreba mnogobrojnih takmičišta, vežbališta i pozornica i nazad 800 sudija. Najposle, drugačije se ne može ni zamisliti. Prošlih devet sletova su zabeležili već značajne uspehe, X jubilarni slet prevaziđaće sve brojem, obimom i programom i sa povećanim zahtevima na članstvo počinjući od najmanjih, koji će proći kroz krštenje svog prvog sleta.

Omladini, koja je jučerašnjica, današnjica i sutrašnjica svakog naroda, i njenom zdravlju i vaspitanju njene spreme, posvećujemo prve sletske dane. Narodne (osnovne i gradanske) škole prve su bile koje su se 5. juna pretpostavile i javnosti — a od sledećeg četvrtka sve do nedelje 12. juna izredale su se sve srednje škole. Stvarno sokolski slet otvaraju sokolska deca, i to viša odelenja muške dece iz cele republike i devojčice iz mesta koja su udaljena do 50 km od Praga.

Narastaj ima najobilniji program od svekolike omladine. Osim zajedničkih popodnevnih nastupa ima celo niz utak-

mica, od kojih izdvajam četvoroboj petičanskih odelenja, petoboj, sedmeroboj šestočanskih vrsta, plivačke utakmice i natecanja u igrama. Isto tako kao i članstvo i naraštaj se pripremao vrlo lepo i doterivao se u okružnim takmičenjima pre nego što dode do izbirnih utakmica po župama.

Pretpostavimo li, da će svi slovenski savezi poslati svoj naraštaj pored učešća naraštaja drugih slovenskih zemalja, biće to vrlo zanimljivo odmeravanje sna-ga već i zato, što će na ove utakmice da dode samo onaj koji je na izbirnim utakmicama po župama postigao najmanje 75 procenata kako na sprawama tako i u prostim vežbama i lakoj atletici.

S večera će oživeti grad naraštajem, biće raznih zabava, pozorišnih predstava i akademija probranog programa. Svakako će se postići mnogo za zajedničko upoznavanje time, što će se prirediti zajednička logorovanja i posle sletski izleti, više nego što bi se postiglo najuzbudljivijim člancima, koji su ipak bez duše.

Medunarodno takmičenje, koje je u-laz u glavne sletske dane i koje će prikazati elitu svetskih majstora — u takmičenju koje je znatno otežano 13-bojem — a ovo opet znači, da će ocena svestranosti takmičara i dobro ime njegovog naroda biti najobjektivniji.

Glavni dani sleta biće 2, 3, 4, 5 i 6. jula. Prvoga dana još jednom ćemo se sresti na sletištu sa decom i naraštajem, ali samo iz praških župa. Inače taj dan će zauzeti opšte takmičenje članstva višeg i srednjeg odelenja, naročito štafetna takmičenja članova i članica slovenskih naroda. Ostala mnogobrojna takmičenja su raspodeljena na sve sletske dane u dopodnevni časovima. Svakik slet bio je granični kamen kako u telovežbenom stvaranju, isto tako i u vrhunskom vežbačkom izgradnju nji-hove vežbačke sposobnosti, kako je to rekao u svom govoru u sletskoj školi dr. Miroslav Klinger. Pregledajmo nekoliko njegovih rečenica da bismo dobili sliku o stilu ovogodišnjih prostih vežbi. — „Ovdje je pošlo za rukom da se pokaže skladno sa porastom sletova razvoj od jednostavnih telovežbačkih osnovaka preko statističkih prostih vežbi ka basnamu i melodramama, jer je Sokolstvo ostalo i ostaće verno geslu: „Stalno više i dalje“, što znači život i napredak. Održbenost, koja je smerala celokupnom sokolskom vaspitanju a koja je našla najbolji izražaj u legijama, u domaćoj i stranoj armadi, Sokol nikad nije izbegavao i zato i ovog puta smisao Pehačkovi prostih vežbi za članove „Zakletva Republike“ teži obuhvatiti sve što je za nas važno i sveto u tome zadatku.“ Ali i članice nisu malaksale. Obuhvatajući nekoliko misli njihove načelnice, osvrnućemo se na njene poglede o razvoju vežbanja.

„U početku dok je bar delimično ženska telovežba bila zavisna od muškog telovežbačkog rada, osećala se težnja za samostalnošću i traženje novih puteva. I već na prvom sletu posle rata samostalnim vodstvom i uvežbavanjem postignute su nove mete i date su nove mogućnosti. Taj slet je postao granični kamen ženske telovežbe. X slet biće značajan prikaz kako u zajedničkim prostim vežbama, tako i u ostalim nastupima. X slet biće nov granični kamen utoliko, što se ostupilo od težnji poslednjih godina koje su činile dosta teškoća sa svojim precizno ograničenim i raspoređenim zahtevima na svaku pojedinu vežbačicu i istupa se u novoj formi — zajedničko kolo koje će značiti olabavljenje, odah i slobodu.“

Autorka tih prostih vežbi, sestra Matjejkova, tvrdi da je njen predlog koji nosi naslov „Zdravlje, snaga, lepotu“ izabran kao najbolji u konkurenciji 35 predloga u kojem se našlo rešenje za jednostavno zaposednuće vežbališta, a kojim će se glavno inostranstvu pokazati prednost Sokolica nečim novim, što se još nije videlo i što znači potpunu revoluciju u nastupanju velikih masa. Osim toga na uzornom vežbovnom času biće pružena mogućnost da se uvežbava za svako društvo prema njegovim napravnim i finansijskim mogućnostima.

A gosti? Svakodnevno će se nastupati tako, da će se moći sravnavati — s pravom se može reći — naše slovensko telesno vaspitanje sa vaspitanjem i smerovima zapadnih telovežbača. Neće

ih biti malo. Govori se o celim vozovima, o brodskim ekspedicijama iz celog sveta, iako će Nemci u Rajhu imati sličnu svečanost Turnera potpomognutu najrazličitijim koristima i najširim povlasticama. Razume se, da će učešće gostiju slovenskih zemalja biti najmnogobrojnije.

Dopuna tih telovežbačkih svečanosti biće mnogobrojne kulturne priredbe, zabave, pozorišta, kabare, naročite vesele večeri i sedeljke po celom gradu. Danas istupamo na sletištu sa prostorom za vežbanje od 310×202 metra, što iznosi zajedno sa ukupnom dužinom barijera 62.620 kv. m. Kako je maleno bilo prvo sletište na Streljačkom ostrvu sa svojim dimenzijama od 8×15 u odnosu na ovo.

Rasli smo — rastemo dalje...

Nije potrebno naglašavati, da su s obimnošću programa porasli i zahtevi što se tiče tehničke opreme, bilo da se to odnosi na izgradnju sletišta, muzičke pratnje, saobraćaj i svih dužnosti ugostitelja ili drugih potreba. Smetiti u garderobe 30.000 vežbača delo je već samo po sebi vredno poštovanja i hvale. U vreme sletova svi slojevi naroda i svi predstavnici javnog života sarajuju za uspeh ovog značajnog dela, a to je posledica sposobnosti Sokolstva i uticaj sokolskih sletova na narod — kako je to naglasio dr. F. Šamal (kancler predsednika Republike) u sletskoj školi, a ja, posmatrajući taj živi tok stvarnosti, slažem se 100-procentno sa njegovim gledištem.

Ta ne postoji ni jedan javni rad koji ne bi bio primljen s ozbirom na slet! Sam primator glavnog grada Praga, dr. Zenkl, doneo je razne odluke i rešenja s obzirom na izgled, izgradnju i saobraćaj, kako u samom Pragu a tako isto i sa ostalim gradovima Republike. Moguće je reći, da je i problem sletskih svečanosti uz učešće svih odlučujućih faktora bio rešen na opšte zadovoljstvo što se tiče svih vrsta saobraćaja. Niz radio-stanica oko sletišta i u gradu, dirigovanih iz informacione kancelarije koja je smeštena u glavnoj praškoj arteriji u paviljonu Mislbeka, postaraće se i pomoću vodića savladati i na glavnim stanicama elastičnu masu posetioca. U poslednje vreme uveliko su se spremale i čistile stanice, da bi se bez prepreka otpremile stotine hiljada posetioca, opravljale su se javne zgrade, uglavnom škole, izmenio se izgled tesnih ulica, raskršća i neodgovarajućih prolaza, a pogodeno je, da za vreme sletova budu preko cele noći otvorene destinama praških prolaza. Nije tu pitanje samo komunikacija koje nas vezuju za sletište, već i značajna potrošnja vode (za 12 sati pet hiljada kubnih metara), a to znači pojačati tokove i dovodne stanice, pojačanje tramvajskog i automobilskog prevoza, pored niza drugih veoma potrebnih mera bezbednosti koje je trebalo preduzeti. Sopstvena bolnica pod vodstvom profesora dr. A. Jiruska i docenta dr. J. Krala, sa 425 kreveta, osim pružanja manjih pomoći staraće se i o zdravlju ne samo takmičara nego i građanstva. Sopstvena radio-stanica sa niz telefonskih govornica za novinare biće stalno sprijeda sa celim svetom.

Ko je zašao do male sletske kancelarije u prizemlju Tirševog doma teško će shvatiti onu gigantsku mrežu koja ovde ima svoj centar. Vezanjem prizemlja Tirševog doma sa Hotkovom palatom delimično je omogućilo saobraćaj 16 odbora i mnoštvo drugih zbrova sa sedničkim salama. Sa hiljadama funkcionera, koji su pregli na posao za uspeh sleta, nećete se videti, ali na svakom koraku poznaćete njihov rad. Nećete ih videti sa zamraćenim čelom, već sa osmehom, isto tako kao što ćete videti desetine hiljada vežbača, koji prolaze kapljama boraca, da bi nam ispunivši vežbalište pružili sliku koja se nikad ne zaboravlja.

Zato se ne treba čuditi da se za vreme sletova udružilo mnoštvo saveza i društava da bi pružili svome članstvu i svojim inostranim prijateljima jedinstven i bizaran prikaz. Koliko radosti ćete osetiti kada budete čitali o Sokolstvu u najrazličitijoj štampi, čak i po indiskim i singapurskim novinama, pre svega u „The Malaya Tribune“, o ekspediciji čitavih brodova naših iz Amerike, najzvučnija imena, o pripremama slovenskih gostiju, o željama postignuća MEKKI gimnastičara i o shva-

ćanju sokolskog viteškog duha od strane holandskog De Turnesa, o učešću belgijske Kraljevske telovežbačke federacije na sletu, velikog fizičkog moralnog značaja u „La Gymnastique“. Za sve to treba zahvaliti propagandi koja je bila svesna svoga cilja, tako da das celo svet ima utisak o veličini i obimnosti sokolskog sleta.

Desetine hiljada plakata, stotine hiljada letaka u nekoliko varijacija i na 16 jezika, desetine filmova svih razmera i na svim glavnim linijama brodova i u svim kutovima sveta probudili su interes za Prag. Prve porudžbine ulaznica već su bile učinjene prošle godine na čehoslovačkim sajmovima i izložbama u naročitim sokolskim paviljonima kao i na pariškoj izložbi i one su jasno govorile o uspehu naših pregnuća. Rimsko X spojeno sa sokolom u letu sa sletske značke, postalo je simbol na najraznovrsnijim sletnicama i nači ćete se sa njim na hiljadama sitnih tvorevina čehskog staklarstva, na milionima markica, štabilijski, poštanskih maraka, dopisnih karata i najzad na auto zastavicama novog automobilskog otseka. Tu su se sreli majstori umetnosti duha sa majstorima telesnog vaspitanja. Njihov zadatak je bio uticati na umetnički ukus i vaspitanje pripadnika Sokolstva, koji mora biti odgojen društveno i idejno sokolski. Posvetom svojih kompozicija sletu, češki kompozitori (F. B. Foerster, Jan Kržička) i umetnici najrazličitijih umetničkih smerova u slikarstvu i u skulpturi dokazali su kakvu su važnost priveli tim sokolskim smeranjima. Sletska škola u januaru tekuće godine, priredjena sa najširim mogućnostima, zaokupila je slet i sletske aleje čitavim nizom vaših sećanja na prošle sletove. Oni jesu i biće izrazi naših nastojanja, a uzmemo li tu i sletsku izložbu kao i ekonomsku sazrelost, pitanje kamo smo dospeli u našem zadatku, smeru i cilju, po našem prvom estetičaru dr. Miroslavu Tiršu, verujem, da vas X slet neće ostaviti ravnodušne, verujem, da ćemo se na Strahovskoj poljani opet naći i potvrditi, vernost za vernost — ljubav za ljubav!

Na X sletu ćemo se naći, i tom sletu kliknimo naše sokolsko

Zdravo!

V. DRAGOUN, Prag

XVII zlet Sokolske župe Ljubljana

Po veličastno uspeli poklonitveni manifestaciji prvemu Sokolu, blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I Uedinitelju na Rakeku in II. obrambenem zboru, se je uvrstil v nedeljo, dne 12. junija t. l. XVII. župni zlet v Ljubljani, ki se je pretvoril v mogočno manifestacijo velike jugoslovenske in nezlomljive Tirševe sokolske misli.

Že v zgodnjih jutranjih urah so se zgrinjale vkljub rahle dežu množice telovadcev, telovadk, naraščaj in dece na okrašeno telovadišče Ljubljanskega Sokola v Tivoliju, kjer so se pričele ob 8. skušnje za popoldanski javni nastop. Po skušnjah, ki so potekle v redu in bile končane ob 10. je bil pregled slavnostnih krovjev članstva in naraščaja za praški zlet, nakar se je razvil iz telovadišča po mestnih ulicah impozanten sokolski sprevod.

Na čelu sprevoda je korakal župni načelnik br. Franjo Lubej s člani strokovnega odbora in župne uprave ter gosti iz žup Beograd, Zagreb in Maribor. Njim sta sledila župni prapor ljubljanske in župni prapor beograjske župe s častnim spremstvom, nato 28 članskih in 6 naraščajskih praporov, godba dravskih divizija, dolga kolona naraščajnikov v slavnostnem in telovadnem kroju, moška deca, naraščajnice v slavnostnem in telovadnem kroju, ženska deca, godba Sokola I Tabor, članice v slavnostnem kroju z župno načelico s. Vazzazovo, nato pa tri močne ćete članstva v kroju. Sprevod je zaključil župni jezdni odsek s praporom. V sprevodu je korakalo izključno samo v krojih 2.149 sokolskih pripadnikov. Po vseh ulicah, koder je šla povorka so možice tvorile goste špalirje, ki so sokolske vrste navdušeno pozdravljale in obsule s cvetjem. Sokolstvo je navdušeno odzdravljalo in zanosno prepevalo sokolske in narodne pesmi.

Pred odhodom sokolske povorke je stopil na načelniško tribuno nam. župnega staroste br. inž. Lado Bevc, ki je prečital nastopne pozdravne brzjavke:

Nj. Vel. kralju Petru II. Beograd.

Na XVII. zletu zbrano članstvo, načaj in deca Sokolske župe Ljubljana pošilja Vašem Veličanstvu in kraljevskemu domu bratske pozdrave in zagotovilo brezmejne vdanosti in zvestobe. Zdravo!

Pozdravne brzjavke so bile odpolane tudi ministru vojske in mornarice generalu Mariću, Savezu SKJ, Sokolski župi Beograd, I. nam. staroste Saveza SKJ br. Ganglu v Prago, in župnemu starosti br. dr. Pipenbacherju, ki se kot ministrski odpoljanec pri maturi mudi v Murski Soboti. Vse brzjavke so bile sprejete z viharnim odobravanjem.

Popodne ob 15. se je zbralo na telovadišču nad 5000 gledalcev, da prisostvujejo javni telovadbi, ki sta jo vzorno vodila načelnik br. Franjo Lubej in načelnica s. Vazzazova. V velikem številu so prišli na telovadišče Vičani (nad 300) z godbo Sokola I Tabor, burno pozdravljeni vso pot z Viča do telovadišča. Zletnemu nastopu so prisostvovali zastopnik vojnega ministra major Arandjelović, komendant dravske divizije general br. Lukić, češkoslovaški konzul inž. Minjovski, komendant 40. pešpolka "Triglavskoga" polkovnik Mašić z večjim številom častnikov zastopniki Saveza SKJ br. Jeras, Svajgar in Sterlekar, zastopnik župe Beograd br. M. Pavlović, župe Maribor br. Kranjc, župe Zagreb br. Heumer in v velikem številu vojaštvo ljubljanske garnizije, ki je prijevalo nastopajočim oddelkom frenetične ovacije.

Ob napovedani uri so prikorakali ob zvokih sokolske koračnice, dečki (438), ki so med igranjem državne himne izkazali čast državnemu zastavi, ki se je dvigala na visok jambor, potem pa strumno in dokaj skladno opravili župne proste vaje s palicami. Odlično so nato uspele hkratne vaje članic in načajnic na petih visokih gredeh, nakar je sledila zanimiva bojna tekma načaja in za temi nastop 441 deklic z župimi prostimi vajami. Občinstvo je nagradilo nastopajoče z viharnim odobravanjem. Sledil je balkanski izmenški tek žup Beograd in Ljubljana, (župa Zagreb se je zaradi župnih tekm v prostih panogah opravila) na progi 800 × 400 × 200 × 100 m, kjer je zmagala vrsta župe Ljubljana v času 3 minute 38 sek, dočim je beografska vrsta dosegla čas 3 minute 51 sek. Deset vrsi članstva in načajca je nastopilo na vseh glavnih orodjih s prav dobrim uspehom, nakar je sledil skupen nastop moškega in ženskega načaja (643) s prostimi vajami Saveza SKJ za X. zlet v Pragi. Izvedba, kritje, skladnost so bili odlični. Manifestacije občinstva se kar niso hotele poleči, dokler ni nastopilo k izmenškemu tekmu 4 × 100 m 6 društvenih vrst. Po ostri borbi je zmagala vrsta Sokola I (prva vrsta) v času 47 sekund, nakar so sledile vrste Ljubljanskega Sokola, Ljubljana III, Dol. Logatec, Sokol I Tabor (druga vrsta) in Rakek. Veliko pozornost sta vzbudili vrsti članic na dvovišinski bradlji in vzorna vrsta članov na drogu. Na dvovišinski bradlji so nastopile članice, ki se pripravljajo za mednarodno tekmo v Pragi in so bile deležne za svoje mojstrske izvedene vaje obilne pohvale. Ravnotako je vrsta članov na drogu zadivila občinstvo s svojimi vrhunškimi izvedbami in vratolomnimi odskoki. Občinstvo je burno ploskalo posameznim telovadkam in telovadcem. Višek nastopa so bile praške proste vaje br. Kovača, ki jih je skupno strumno in odlično izvedlo 496 članov in članic. Tudi članstvu je občinstvo priredilo entuziastične ovacije. Ko so odhajali s telovadišča so zanosno peli "Pesem sokolskih legij" in je z njimi pelala vsa ogromna množica.

Na načelniško tribuno je nato stopil nam. župnega staroste br. inž. Lado Bevc, ki je v krasnem govoru govoril o pomenu župnega zleta, o nenil svečanosti na Rakeku, II. obrambni zbor in končno X. vsesokolski zlet v Pragi, kamor bodo čez tri tedne romale sokolske trume iz severa in juga. Svojemu vrhovnemu načelniku je obljudil neomajno zvestobo in odanost: "Hočemo močno in enotno, v sokolskem duhu prerojeno Jugoslavijo! Naše obrambno geslo je: Jugoslavija, Jugoslavija in samo Jugoslavija!"

V tem znamenju „Le naprej brez miru, za sokolskim praporom...“ Govor br. inž. Bevca je množica sprejela z viharnim odobravanjem in ploskanjem, nakar je uspel zletni nastop zaključil župni jezdni odsek z jahanjem, preskoki čez ovire, itd. Ob zvokih državne himne je bila spuščena državna zastava in bil dostenjno zaključen XVII. župni zlet, ki je bil kot uvod v proslavo 20 letnice obstoja Jugoslavije. — J. H.

vao je prilično veliki broj gledalaca, pa je društvo njome postiglo i moralni i materialni uspeh.

B. S.

OKRUŽNI SLET ŠKOLSKE SOKOLSKE DECE U SOMBORU

29 maja o. g. održan je u Somboru vrlo dobro uspeo okružni slet školske sokolske dece starobečjanskog okružja, na kome je uzelo učešće 1700 dece. Vežbe su vrlo dobro i precizno izvedene, zašto se nastavnici osnov. škola koji su ujedno in članovi Sokola mora priznati da su mnogo volje i truda uložili.

Od strane župe je bio delegiran Dr. Petkov Stevan, okružni referent za sokolsku decu a istog dana poslednje vežbu je posetio lično i sam načelnik župe br. Milan Todorović, koji je izrazio puno zadowoljstvo i priznanje na uspehu ovog sleta.

SOKOLSKO DRUŠTVO UDBINA

Sokolsko društvo Udbina priredilo je 29 maja ov. g. vrlo uspešnu i dobro posećenu svečanu akademiju u prostorijama opštine.

Istoga dana otvoren je spomenik Blagočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja na istorijskoj Udbini.

Na akademiji su uzeli učešće članovi sokolskih jedinica kao i gradanstvo iz cele Like i drugih krajeva naše otadžbine, te izaslanici viših vlasti i humanih i prosvetnih društava.

Akademiju je otvorio starešina brat Petar Veinović prigodom govorom, istakavši značaj dana, spomenuvši dela blagočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Uspeh akademije bio je zadovoljavajući. Osim tehničkih tačaka, recitacija i tačaka pevačkog mešovitog zbora, davan je i pozorišni komad »Hej Slovenki. —

Prigodom otvorenja spomenika blagočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra članovi i članice Sokolskog društva i obveznici obveznog telesnog vaspitanja defilovali su u narodnim nošnjama kroz mesto Udbinu. —

Udbina je zabeležila 29 maj 1938 godine kao veliki dan, kad je otvoren spomenik blagočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, koji su podigli Ličani izljenici u Sjedinjenim Državama Amerike i Kanade. — N. S.

JAVNA VEŽBA SOKOLSKOG DRUŠTVA ČAKOVEC

Dne 16. junu o. g. održana je na igralištu mesnog sport-kluba javna vežba Sokolinskog društva. Pre nastupa prošla je povorka od željezničke stanice do Sokolinskog doma, u kojoj je učestvovao preko 450 Sokola.

Kao prva tačka na rasporedu bio je zbor celokupnog članstva, naraštaja in dece, koje je pozdravio starešina Sokolinskog društva Čakovec brat Blašić. Posle pozdrava Kralju i zastavi članstvo je uz pesmu »Le naprej...« u mimohodu uz frenetičan plesak napustilo vežbalište. Zatim su muška deca (68) izvela župske proste vežbe. Za njima su muška deca (32) Sok. društva Središće ob Dravi izvela vežbe sa zastavama. Muški i ženski naraštaj nastupio je u prostim praškim vežbama (182 vežbača). Nakon tega su održane bojne utakmice izmedu Varaždina i Čakoveca, u kojima je pobedio Varaždin (17 vežbača). Sledile su dalje: vežbe na spravama, štafeta, nastup članstva u praškim prostim vežbama (98 vežbača) te odbojka izmedu društva Čakovec i Varaždin, u kojih je pobedio Varaždin.

Nastup Sokolinskog društva Čakovec uspeo je i moralno i materijalno. Sedala na tribinama su bila sva zauzeta, i gledaoci su sa oduševljenjem pratili pojedine tačke nastupa. Ovome nastupu sudelovala su braća i sestre iz Varaždina, Koprivnice, Središća ob Dravi, Ormuša, Strigove te Sokolskih četa: Macinec, Nedelišće i Šenkovca. — R. M.

JAVNI ČAS SOKOLSKOG DRUŠTVA SARAJEVO-MATICA

Sokolovo društvo Sarajevo Matica održalo je u subotu 11. o. m. svoj prvi javni čas od kako se uselio u svoj novi dom.

Javni čas je održan navečer, i to je bila sretna misao. Prostrano vežbalište nije moglo primiti sve one koji su želeli da vide prvi javni nastup u novom domu.

Na početku su ispunile kategorije svojim šarenim veliko dvorište i odale pozdrav zastavi. Nastup se je razvijao v savršenem redu. Starešina društva brat d-r Bogdan Vidović sa nekoliko reči pozdravio je prisutne.

Muška i ženska deca su posle rastupa posve ispunila vežbalište. Mališani su odlično odvežbali župske vežbe.

Muški i ženski naraštaj nije ni malo zaoštajao za decom i da nije bilo malih greški od strane glazbe bila bi to najbolja tačka programa.

Naročito razveseljiva činjenica je, da su na vežbovne igre deca izšla sva bez razlike. Igre su bile takve prirode i tako prikazane da su se u njih zaneli i vežbači i njihovi prednjaci kao i publiku. Ova tačka programa pokazala je kako se omladina sokolski vaspitava.

Na spravama smo videli veliki broj proščnih vežbača, dok su takmičarske vrste za Prag nastupale posebno. Ženska vrsta na visokoj gredi pokazala je svojom uvežbanošću rezultate svog istrajnog rada preko zime, tako da je bila to nesumnjivo najlepša tačka programa. Članovima na krovu se je poznalo da su bili umorni od celodnevnog rada oko priprema javnog časa.

Članovi i članice po broju ne mnogo slabiji od ostalih kategorija časno su rešili svoj zadatak, tako da su zaslужeno požnjeni ogroman aplauz.

Muški naraštaj je na opšte zadovoljstvo izveo svoje interesantne odbrambene igre.

Ako pode društvo ovim putem, daje punu garanciju da će iz vežbaonice izaći Sokoli koji će moći da u pravom sokolskom duhu prime u svoje ruke kormilo društva.

SLET BAČKO-PALANAČKOG OKRUŽJA

Sokolsko društvo St. Futog održalo je veliku nacionalnu svečanost u proslavu 20-godišnjice oslobođenja i ujedinjenja našega naroda skopčanu sa II okružnim sletom Bačko-palanačkog okružja.

Na dan 11. ov. m. uveče priredena je sokolska povorka na čelu sa jednim odredom kraljevske mornarice, koji su nosili baklje. U N. Futogu povorku je pozdravio br. Aleksandar Durić, a kod opštine St. Futog govorio je br. Mirko Marijanski, iznevši ukratko ulogu Sokola u istoriji oslobođenja i ujedinjenja. Kod Sokolinskog doma povorku je pozdravio br. Petar Mogič, starešina Sok. društva.

Sutradan održana je proba a zatim povorka kroz selo. Sam slet otvorio je br. Petar Mogič i pozdravio prisutne, i to g. g. Božidar Martineca, kom. reč. flotile, izaslanici bana g. Dorda Marinkovića, ban. inspektora, pretstavnika Sok. župe br. Žarka Popovića i dr.

Na javnom času osim vežbi Sokola pod vodstvom br. Panića i L. Jelčića, okružnih načelnika, učestvovao je i jedan odred vojske i mornarice. Sve vežbe su izvedene bez prekorna.

Uveče je održana veoma uspešna akademija, na kojoj su učestvovali i ruski Sokoli sa igravom »Kazačok« i »Bojarska igra«.

30 LETNICA SOKOLSKOG DRUŠTVA HRASTNIK

Dne 5. junija je Sokolsko društvo Hrastnik obhajalo 30 letnico svojega obstoja.

Že na predvečer se je pričela slavnost z velikim kresom, katerega sta stekli s prižganimi bakljami izpred Sokolinskog doma. Dom je bil svečano razsvetljen. Zbralo se je pred njim mnogo narodnega občinstva, ki je dajalo duška svojemu navdušenju s kljucem Kralju, Domovini in Sokolstvu.

Na dan svečanosti so že na vse zgodaj prihitali gosti in domače članstvo, da gredo skupno k sprejemu gostov na postajo na čelu s trboveljsko sokolsko godbo. Močna povorka je odkorakala že na postajo, kjer se je zbralo mnogo občinstva. Po prihodu obeh vlakov se je formirala slavnostna povorka z vojno godbo na čelu, počastno četo z lastvo. Vojštvu, ki je bilo deležno burnih pozdravov, je sledil gozd sokolskih praporov, starešinstvo, članstvo v krojih, nato pa mnogoštivalno članstvo nacionalnih organizacij pomešano s članji Sokola v civilu. Pred povorko je vozilo v vzhornem redu preko 60 kolesarjev, ki so s svojo discipliniranostjo zadivili vse gledalce.

Pred Sokolinskim domom je bil stik. Kmalu je prispet zastopnik Nj. Vel. Kralja v spremstvu srežkega načelnika. Po pozdravu starešine je zastopnik Kralja sprejel report poveljujočega oficirja, nakar se je s pozdravom vseh navzočih zastopnikov pričela svečanost odkritja plošče Kralju-Mučeniku. Zastopnik Nj. Vel. kralja je odkril ob salyah vojske ploščo, slavnostni govor pa je imel sam vzgojitelj blagopokojnega kralja, prof. vojne akademije Mile Pavlović iz Beograda. Ko so zastopniki društva položili vence, se je takoj pričela druga svečanost — razvitje praporov, kateremu je v znak priznanja za 30 letno delo blagovolil prevzeti kumstvo Nj. Vel. Kralj Petar II.

Ob navdušenih klicih Kralju, Kraljevskemu domu in Jugoslaviji je bil razvit pre-

krasen prapor, katerega posebno krasiti spominski trak visokega Kuma. Prapor se je pobratil z vojaško zastavo 39. peš. polka in z ostalimi sokolskimi ter gasilskimi praporji.

Navdušeno pozdravljen se je nato zastopnik Nj. Vel. Kralja poslovil.

Popoldne se je vršil na telovadišču pri Rošu velik javen nastop, ki je po številu nastopajočih prekosil vse doseganje. Tudi vaje so bile vse izvedene skladno in efektno, ter so bili nastopajoči deležni obilnih pothval številne publike.

Po nastopu je sledila velika narodna veselica, ki je potekla v lepem razpoloženju.

30 letnica predstavlja za hrastniško društvo važen mejnik. Z novim poletom in podvojenimi moči bo društvo nadaljevalo započeto delo v prenovljenem Sokolskem domu za veličino sokolske misli in blagor Kralja in Domovine.

V našem poročilu, objavljenem v št. 22 z dne 4. VI. t. l. popravljamo v toliko, da br. Hofbauer Lojze ni bil nikoli starosta Sokolskega društva Hrastnik.

PROSLAVA ROĐENDANA PRETSEDNIKA D-RA BENEŠA

Dne 29 maja Sokolsko društvo Rab proslavilo je na dostojanstven način rođendan pretsednika bratske Češkoslovačke d-ra Eduarda Beneše. Pred dupkom punom dvoranom, koju su u velikom broju osim članova i domaćih ljudi napunili i Sokoli gosti iz Češkoslovačke, održao je veoma lep govor starešina društva brat Maharž, najpre na našem, a kasnije na češkom jeziku. Zatim je govorio br. Janko Jazbec, načelnik iz Crikvenice, koji je prikazao ličnost dr. Eduarda Beneše kao političara, kao radnika za razvoj Češkoslovačke države i kao Sokola, koji svakom prilikom pokazuje mnogo spremnosti za Sokolstvo. Iza ostalih tačaka svih prisutni otpevali su »Oj Slaveni« i uz poklike d-r Beneš i solidarnosti prema bratskom narodu razišli se u najvećem oduševljenju.

OPŠTE UTAKMICE SOKOLSKE ŽUPE NOVI SAD

Opšte utakmice Sokolske župe Novi Sad odigrane su 19 juna o. g. na letnjem vežbaštu Sokolskog društva Novi Sad.

Utakmice su počele u 7,15 časova sa pozdravom zastavi i pevanjem sokolske himne »Hej Sloveni«.

U ovim utakmicama učestvovalo je u osmeroboru članova 4 odeljenja, sa 29 utakmičara; u osmeroboru muškog naraštaja 6 odeljenja sa 43 utakmičara; u šesteroboru članova 4 odeljenja sa 24 utakmičara i u šesteroboru muškog naraštaja 2 odeljenja sa 12 utakmičara; svega 16 odeljenja sa 108 utakmičara.

Utakmice su izvršene u potpunom redu i disciplina je bila dobra i završene su u 12,30 časova.

Najbolje uspehe u ovim utakmicama pokazali su ovi:

u osmeroboru srednjeg odeljenja članova Sokolsko društvo Novi Sad, sa 4263 bodova ili 83%; a kao pojedinač prvi Marković Miloš, Novi Sad, sa 780 bodova ili 97%;

u osmeroboru nižeg odeljenja članova Sokolsko društvo Novi Sad, sa 4035 bodova ili 79%; a kao pojedinač prvi Rus Teodor, Petrovaradin, sa 660 bodova ili 82%; Sokolsko društvo Stari Bečeji došlo je na drugo mesto sa 4100 bodova ili 78%; a Sokolsko društvo Petrovaradin na treće mesto sa 3752 ili 73%;

u šesteroboru nižeg odeljenja članova, Sokolska četa Žednik, sa 3099 bodova ili 79%; a kao pojedinač prvi Damnjanović Milan, Žednik sa 556 bodova ili 92%;

u osmeroboru višeg odeljenja muškog naraštaja Sokolsko društvo Novi Sad, sa 4618 bodova ili 90%; a kao pojedinač prvi Kordić Ljuban, Novi Sad sa 793 boda ili 99%;

u osmeroboru nižeg odeljenja muškog naraštaja Sokolsko društvo Sr. Karlovci, sa 4567 bodova ili 89%; drugi Novi Sad sa 4245 bodova ili 83%, a treći Stari Bečeji, sa 4212 ili 82%; kao pojedinač prvi Senković Petar, Sr. Karlovci, sa 764 bodova ili 95%.

Ako dolazite u Prag na X svesokolski slet, zaustavite se i u Brnu i pregledajte neobavezno največu češku tvornicu za izradu muzičkih instrumenata

JOSEF LIDL, Brno, Zeleni trg 10
NAŠE IZRAĐEVINE SU SVETSKOG GLASA

Дечије 19.- 25.-
Женске 29.-
Мушки 35.-

35647 - 4831

За брда, логор, табор и вежбу послужиће Вам најбоље наше ципеле „Спорт“. Израђене су од првокласног енглеског платна и појачане на ристу, зглобовима, пети и врховима гумом тако, да су јаке и издржљиве. Тонови су од јаке рапаве гуме тако, да се нога не клиже ни на мокром терену.

Башта

u šesteroboru nižeg odeljenja muškog naraštaja Sokolska četa Tomislavci sa 2825 bodova ili 72%, kao pojedinač prvi Uzelac Milan, Tomislavci, sa 485 bodova ili 80%.

JAVAN ČAS SOKOLSKOG DRUŠTVA DEBELJAČA

Sokolsko društvo Debeljača i ove godine održalo je svoj javan čas o Duhovima 12. juna o. g.

Za ovu svečanost braća funkcioneri društva dali su zaista mnogo truda i neumornog rada, te im se može čestitati na ovakom moralnom uspehu, koji je ovom prilikom bio postignut.

Već rano ujutru pohitaše braća Sokoli u sokolanu, koja je u školskoj zgradi, da učine i poslednje pripreme za svoj javan čas i akademiju.

Goste i izaslanike bratske župe Beograd i okolnih društava i četa dočekalo je društvo korporativno na stanici. Prostor ispred stanice ispunila su deca, naraštaj i članstvo sa gostima. Pored sokolskog odela vidi se i jedna poveća grupa dece (njih preko 100) u narodnom rumunskom odelu.

To su sokolska deca Sokolske čete Uzdin, koju je predvodio starešina br. Rajković sa ostalim članovima uprave čete. Na stanici formirana je povorka, koja je pošla na igrašte S.K. «Sparte», gde je održan javan čas.

Pre početka javnog časa, starešina br. Popović održao je prigodan govor, u kome je najpre istakao ljubav i odanost Sokolstvu prema svome uzvišenom Starešini Nj. V. Kralju Petru II i celom kraljevskom domu. Zatim je pozdravio svu prisutnu braću i sestre, a naročito izaslanika bratske župe Beograd i izaslanike bratskih društava Pančevo, Crepaje i Uzdina.

Javan čas je počeo vežbama male sokolske dece iz zabavišta, koja su izazvala buru aplauza. Zatim su se redale ostale tačke programa, koje su izvedene do kraja odlično.

Sokolsko društvo Debeljača ima obilan broj dece, koja su izvela odlično vežbe, a i naraštajska grupa je bila dobro uvezbana i brojno velika. Članska grupa je bila manja, ali sa članovima Sokolskog društva Pančevo i pod vodstvom brata izaslanika župe,

koji je također vežbao na javnom času, pokazala je vrlo dobar rad na spravama. Sokolsko društvo Crepaja svojim uzornim radom nadopunila je ovaj nastup, a sokolska deca iz Uzrina izvela su dobre sokolske vežbe i pružila divan prizor svojim živopisnim kostimima izvodeći narodne igre uz harsko pevanje svojih narodnih pesama.

Istog dana uveče održana je sokolska akademija, koja je bila vrlo dobro posećena, a na kojoj je Sokolsko društvo Debeljača prikazalo mnogo vanredno dobrih i odlično izvedenih tačaka, od kojih je naročito pažnju privukla »Sokolska četvorka«, koju su izvele članice uz pratnju klavira. Kao poslednja tačka programa bio je pozorišni komad »Beograd nekad i sad« od B. Nušića, koji su odlično izveli članovi i članice društva. Ova je tačka oduševila publiku i ostavila prijatan utisak. Po završenom programu razvila se igranka.

Jeste li postali pretplatni za sokolske listove?

BRAĆO!

O X svesokolskom sletu u Pragu posetite najstariju i najpopularniju pivaru kod „Sv. Tomaše“, Mala strana — Letonska ulica Stanice tramvaja br. 2, 7, 12

ČUVENO CRNO PIVO
DOMAĆA ČEŠKA KUHINJA — DNEVNI KONCERT